

Bodem-studiedag 18 juni 2014

Op 18 juni organiseert de OVAM een studiedag voor de erkende bodemsaneringsdeskundigen over verschillende aspecten van het bodembeleid. In het congrescentrum Lamot te Mechelen zullen naast informatieve sessies ook interactieve workshop-sessies plaatsvinden. Meer informatie hierover volgt in een aparte mailing met agenda en inschrijvingsmogelijkheid. Hou alvast 18 juni vrij in uw agenda!

Einddatum voor het afsluiten van een overeenkomst met VLABOTEX : 30 juni 2015

Sinds 14 september 2007 kunnen uitbaters van een droog- of nieuwkuis of eigenaars van een terrein waar in het verleden een droog- of nieuwkuis geëxploiteerd werd, een overeenkomst voor overdracht van de saneringsplicht met VLABOTEX vzw sluiten. VLABOTEX vzw is de bodemsaneringsorganisatie voor de droogkuissector.

Vlabotex onderzoekt en saneert de als historisch te beschouwen bodemverontreiniging veroorzaakt door chemische reiniging van textiel (solventen). In ruil moet een overeenkomst met Vlabotex afgesloten worden, waarbij gedurende 30 jaar een forfaitaire jaarlijkse bijdrage geleverd moet worden. Met de bijdrage van de Vlaamse overheid anderzijds wordt de helft van de kosten voor bodemonderzoeken en -sanering gesubsidieerd.

Ondanks het feit dat er al 170 overeenkomsten zijn afgesloten, wachten heel wat potentiële toetreders om een overeenkomst af te sluiten. Om de betrokken potentiële toetreders te stimuleren een overeenkomst af te sluiten, besliste de Vlaamse Regering, dat alle overeenkomsten met VLABOTEX voor 30 juni 2015 afgesloten moeten zijn.

Om een overeenkomst met VLABOTEX te kunnen afsluiten, moet de toetreders over een oriënterend bodemonderzoek (OBO) beschikken. Daarom raadt de OVAM de potentiële toetreders aan om de uitvoering van het OBO zo snel mogelijk op te starten.

De OVAM vraagt dan ook aan de bodemsaneringsdeskundigen om potentiële toetreders grondig te informeren over de mogelijkheden die een overeenkomst met VLABOTEX hen kan bieden.

Voor meer informatie verwijzen wij graag door naar VLABOTEX vzw. U kunt hen contacteren via www.vlabotex.be, info@vlabotex.be of telefonisch via 056 74 52 70.

Inhoudsopgave

- Bodem-studiedag 18 juni 2014
- Einddatum voor het afsluiten van een overeenkomst met VLABOTEX : 30 juni 2015
- Passieve staalname grondwater
- OVAM wakkert slapende dossiers aan door groepsaanpak
- Gemeentelijke inventaris: Administratieve informatie tegenover werkelijke situatie
- Mistral: Beperking van de aanvragenlijst voor digitale informatie in het webloket
- Evaluatie grondwatermodellering

Algemene informatie

Hoofdredacteur:
Eddy Van Dyck, afdelingshoofd
Bodembeheer OVAM
Stationsstraat 110, B-2800 Mechelen
www.ovam.be
bodem@ovam.be

Passieve staalname grondwater

Een representatieve staalname van grondwater, verontreinigd met vluchtige componenten, is niet vanzelfsprekend. Bij de klassieke staalname bestaat een sterk risico op vervluchtiging van componenten door de verschillende manipulaties van het grondwater (oppompen grondwater, vullen monsterflesje, headspace in staal,...). Externe

factoren, zoals direct zonlicht en de temperatuur van de buitenlucht, kunnen al een sterke invloed hebben op de gemeten concentraties.

Daarnaast stelt zich ook specifiek voor gechloroerde solventen (VOC) een probleem door de matige oplosbaarheid en heterogene verspreiding in de ondergrond van deze componenten. Eenmalige staalnames zijn hierdoor een momentopname die geen volledig beeld tonen van de werkelijke verontreinigingssituatie. Monitoring van grondwaterverontreiniging met VOC met klassieke technieken toont daardoor vaak een grillig verloop van concentraties, wat de opvolging van natuurlijke afbraak en verspreiding van verontreiniging bemoeilijkt.

Passieve staalname van grondwater kan deze problemen mogelijk ondervangen. Deze staalname is gebaseerd op de principes van diffusie of adsorptie. De contaminanten worden in-situ gecaptureerd, waardoor manipulatie van het staal minimaal is. Anderzijds laten deze technieken ook toe de staalname over een langere periode uit te voeren, waardoor een tijdsgemiddeld beeld van de concentraties bekomen wordt.

Sinds een tiental jaar zijn een aantal technieken voor passieve staalname ontwikkeld. Een aantal hiervan hebben al hun waarde bewezen in het buitenland. In Vlaanderen worden deze technieken nog maar beperkt gebruikt. De OVAM wil de mogelijkheden nagaan voor het gebruik van deze technieken in bodemonderzoek en -sanering. Aan de hand van een literatuurstudie zijn de technieken die momenteel op de markt beschikbaar zijn, geëvalueerd op hun toepasbaarheid. Er is bekeken in welke fases van bodemonderzoek de inzet van passieve staalnametechnieken relevant is. Aan de hand van 3 pilootprojecten is de toepasbaarheid van een aantal samplers nagegaan in concrete verontreinigingssituaties. In deze pilootprojecten zijn passieve staalnametechnieken toegepast in combinatie met low-flow staalname. Het [eindrapport](#) is beschikbaar via de OVAM website.

 [Top](#)

OVAM wakkert slapende dossiers aan door groepsaankpak

Veel bedrijven en particulieren leveren in het kader van het Bodemdecreet inspanningen om terreinen te onderzoeken en desnoods te saneren. Dit heeft in de eerste plaats tot gevolg dat de risico's voor mens en milieu in kaart worden gebracht en worden geremedieerd.

Door de eraan verbonden kosten, besluiten de betrokken partijen al eens om het oriënterend bodemonderzoek of de verdere onderzoeks- en saneringsinspanningen niet aan te vatten.

Dit heeft negatieve gevolgen voor de betrokken partijen zelf doordat verontreinigingen zo mogelijk nog in omvang kunnen toenemen. Ook de mens en het milieu ondervinden hierdoor mogelijk risico's. Verder heeft dit ook een negatief effect op andere ondernemingen die daardoor een concurrentieel nadeel kunnen ondervinden.

De OVAM wil hier een actieve en corrigerende rol op zich nemen om te zorgen dat de betrokken partijen de onderzoeks- en saneringsverplichtingen uitvoeren.

De OVAM doet dit door:

- binnen haar organisatie een groep samen te brengen die zich op dit thema toelegt;
- een bewuste en adequate opvolging van termijnen te realiseren door alle betrokken OVAM-medewerkers, onder meer gebruik makend van de instrumenten van het handhavingsdecreet;
- tot stimulansen te komen, onder meer via een gegroepeerde aankpak.

Het effect hiervan wordt als positief ervaren. De OVAM wil dan ook op de ingeslagen weg verder gaan. Daarom start de OVAM aan een volgende gegroepeerde aankpak. Die groep bevat dossiers waarbij uit het beschrijvend bodemonderzoek een saneringsnoodzaak bleek. De OVAM zal de betrokken partijen in de loop van mei contacteren, zodat bodemsaneringsprojecten in de loop van dit jaar kunnen worden opgesteld.

Door problemen uit het verleden en het heden aan te pakken brengt de OVAM haar motto 'Samen maken we morgen mooier' in praktijk.

 [Top](#)

tegenover werkelijke situatie

De OVAM lanceerde in 2012 een nieuw webloket voor gemeenten om een vlotte digitale uitwisseling van de gegevens uit de [gemeentelijke inventaris](#) mogelijk te maken. Om de opbouw en het beheer van de GI maximaal te faciliteren is verder ondersteuning geboden via onder andere toelichtingen, richtlijnen én advies op maat.

Inmiddels hebben de gemeenten serieuze inspanningen geleverd om hun gemeentelijke inventaris (GI) op te bouwen. Eén jaar na de lancering is informatie van 24.000 VLAREBO-percelen uitgewisseld uit de gemeentelijke inventarissen van 89 gemeenten. Na de streefdatum van 1 april 2014 voor het uitwisselen van de informatie uit VLAREM-vergunningen is dit aantal nog sterk gestegen tot ruim 88.000 percelen van 265 gemeenten.

De huidige aanpak met verschillende ondersteunende acties loont! Ondersteuning blijft niet alleen noodzakelijk om de inventaris van risicogronden verder te vervolledigen en actueel te houden, maar ook om een goede kwaliteit van de uitgewisselde gegevens te kunnen waarborgen. Om in de toekomst over correcte gegevens te beschikken en samen onze werkwijze te verbeteren, stippen we alvast aan dat de werkelijk uitgevoerde activiteiten bepalen of een perceel een risicogrond is. In eerste instantie beschikt de gemeente vaak enkel over de milieuvergunningen. Het komt voor dat de vergunde rubrieken niet overeenstemmen met de werkelijke exploitatie. Ook wordt de gemeente niet altijd op de hoogte gebracht van de effectieve start- en stopdatum van de vergunde activiteiten. Indien de gemeente geen eenduidige uitspraak kan doen op basis van de beschikbare informatie, kan de betrokkene een verklaring door een erkende bodemsaneringsdeskundige laten opstellen om de werkelijke situatie op het terrein uit te klaren. Bij akkoord koppelt de OVAM deze informatie terug met de gemeente. Ook wordt geadviseerd om de milieuvergunning te laten aanpassen om te vermijden dat deze administratieve incorrecte informatie in de toekomst opnieuw door de gemeente wordt uitgewisseld.

Dit vormt de basis voor het afleveren van correcte bodemattesten. Op deze manier worden kandidaat-kopers goed geïnformeerd over eventuele risico's die ze lopen. Via deze gegevens is de OVAM ook op de hoogte van de risicogronden waar er eventueel nog een bodemonderzoek moet gebeuren. Zo kunnen exploitanten met een periodieke onderzoeksplicht stapsgewijs worden aangeschreven.

Bij de opvolging van de onderzoeksverplichting in kader van sluiting merken we dat het niet voor iedereen duidelijk is wanneer dit van toepassing is. Het stopzetten van een risico-inrichting staat niet gelijk aan het sluiten van een bedrijf. Telkens wanneer een Vlarebo-inrichting wordt stopgezet moet een oriënterend bodemonderzoek uitgevoerd worden. Dit geldt ook wanneer bij een verandering van de activiteit geen Vlarebo-categorie meer van toepassing is (voorbeeld vermindering totaal tankvolume van mazout tot onder de 20.000l).

Voor vragen kunt u terecht bij inventarisatie@ovam.be of onze Infolijn 015 284 137.

Mistral: Beperking van de aanvragenlijst voor digitale informatie in het webloket

In het webloket van Mistral kunnen aanvragen voor het opvragen van digitale informatie van opdrachten aangemaakt worden. Wanneer de aangevraagde gegevens beschikbaar zijn, kunnen deze gedownload worden in het webloket. Tot nu toe werden alle aanvragen getoond in het overzichtsscherm. Om dit scherm overzichtelijk te houden, zullen binnenkort de gegevens slechts gedurende 6 maanden beschikbaar blijven. Vanaf half mei zullen de aanvragen met status 'Gegevens beschikbaar' en statusdatum 'ouder dan 6 maanden' niet meer zichtbaar zijn in het webloket. Via het webloket zal nog een concrete datum meegedeeld worden. Indien u nog gegevens nodig hebt van deze aanvragen, moet u deze zo snel mogelijk downloaden.

Alle erkende bodemsaneringsdeskundigen van het type 2 zijn, overeenkomstig artikel 25/2 9° van het VLAREL, verplicht minstens één natuurlijke persoon in dienst te hebben of contractueel ter beschikking te hebben met de nodige ervaring om een mathematisch grondwatermodel te hanteren en de resultaten ervan te interpreteren. De OVAM organiseert hiervoor jaarlijks een evaluatie grondwatermodellering. De eerstvolgende schriftelijke evaluatie grondwatermodellering vindt plaats op dinsdag 17 juni 2014 van 9 uur tot 13 uur in de kantoren van de OVAM, Stationsstraat 110 te Mechelen.

De evaluatie bestaat uit het toetsen van de kennis van hydrogeologie en grondwatermodellering. Voor het oplossen van de oefening is geen computer vereist. Een computer voor algemeen gebruik is toegelaten, maar is niet noodzakelijk. Er worden geen computers ter beschikking gesteld door de OVAM. Volgende zaken mogen meegebracht worden: schrijfgereef, een lat, een rekenmachine en een aantal standaard referentieboeken. Om geldig deel te nemen moet de kandidaat zijn identiteitskaart meebrengen. Alle kandidaten krijgen een intern nummer om de anonimiteit bij de beoordeling te waarborgen. Schrijf u in via het inschrijvingsformulier voor de evaluatie grondwatermodellering. Dit inschrijvingsformulier vindt u als bijlage.